

Secularisatie en de kerk van morgen - Cees Dekker

3 aspecten:

- De secularisatie van Nederland
- Communicatie van het evangelie in het seculiere Nederland
- De kerk van morgen in Nederland

Vooraf:

Kort wat observaties

uit mijn universitaire omgeving

- Christenen in de wetenschap zijn een minderheid
- ForumC onderzoek = > 17% hoogleraren christen
- Er wordt (onterecht) een groot conflict gezien tussen geloof en wetenschap.
- Er is een verschil tussen de 'blogosphere' en de grote meerderheid

En wat observaties

uit mijn evangelische omgeving

- Kracht in toewijding en enthousiasme
- Evangelische beweging sterk gegroeid
- Groei voor groot deel uit leden andere kerken
- Afnemende polarisatie (meer eenheid kerken)
- Enkele vreemde aanhangsels zoals creationisme
- Groeiende theologische verdieping

1. Secularisatie

Kerk: Van centrale middelpunt naar de periferie

- Oorzaken van de Europese secularisatie zijn divers (verlichting, staatskerken, materialisme,...)
- De secularisatiethese (dat wetenschap & moderniteit als vanzelf leiden tot secularisatie) is achterhaald gebleken.
- Christenen in NL moeten minderheidspositie accepteren (13%? te midden van ietsisten, atheïsten en andersgelovigen) Christenen in een minderheidspositie
- Vroege kerk was ook een zeer kleine minderheid in het Romeinse rijk! Christendom groeide hier door alternatieve normen en waarden (die ook uitgeleefd werden) en door nieuwe manieren van sociale relaties (Rodney Stark)
- Hetzelfde zou in de 21ste eeuw kunnen gebeuren!
- Nu echter is Nederland een post-christelijk land, en is christendom voor sommigen 'achterhaald idee van vroeger'. [Of is dit vooral een idee bij 50+-ers ?]

Twitter survey:

Waarom seculariseerde NL maar US niet?

Antwoorden in 140 tekens.. ☐

Vele vele antwoorden, hier een greep:

- NL staatskerk, US scheiding kerkstaat
- US een multi-etnisch pioniersland zonder sociaal vangnet
- US: religie als samenbindend element in nationale identiteit
- Europa is de uitzondering
- Verschil evangelicalisme-calvinisme
- Veel meer armoede in de US
- In de US marktwerking ook tussen kerken
- Nederlanders zijn consequenter dan meeste buitenlanders

2. Communicatie van het evangelie in het seculiere Nederland

- Het is AD 2013, niet meer 1963... De vanzelfsprekendheid is voorbij
- ☐ Christenen zullen noodgedwongen meer zelfgekozen en zelfbewust geloven, bewust van 'het anders zijn'.
- ☐ De nietgelovige heeft een heel ander referentiekader
- Weinigen hangen een hard atheïsme aan. Het ietsisme biedt kansen
- De grootste uitdaging is die van de *relevantie* voor de moderne mens
- aansluiten bij universele zoeken naar geluk, zin, vrede, bestemming, inspiratie, echtheid
- authenticiteit is cruciaal (truth + trust)
- De les van Youth for Christ: belong, believe, behave => relaties!
- Het struikelblok: eigen autonomie opgeven, erkennen Jezus = Heer

Twitter survey:

Wat is de hoop voor de toekomst van de NL kerk?

Hoe kan de kerk in NL relevant zijn?

Hoe communiceren we het evangelie in seculier NL?

Typisch 2 richtingen van een antwoord:

1. Doen! Het goede nieuws zijn ipv goed nieuws preken, daarom actie, wezen- en weduwenzorg, recht doen,..

2. Zijn! Concentratie op de kern: God, geloof, spiritualiteit, toewijding

Met als kanttekening: Alleen God kan overtuigen [want 'Joden vragen om wonderen en de Grieken zoeken wijsheid, maar wij verkondigen een gekruisigde Christus']

3. De kerk van morgen in Nederland

Grote lijn: verdere afname aantal kerken en christenen, stabilisatie bij een minderheid van 10-20% Nederlanders

Enkele tekenen van hoop (wolkjes als eens mans hand)

- Pionierskerken
- Baptisten Drachten
- Via Nova Amsterdam
- Crossroads Amsterdam
- Urban expression Spoorwijk Den Haag
- Migrantenkerken
- Interesse in spiritualiteit, stilteweken, kloosterretraites, ...
- De kerk van de toekomst is theologisch orthodox
- Met meer nadruk op de orthopraxis – het uitleven van het geloof in de wereld
- Oecumene van het hart: Eenheid in het christelijk geloof, verscheidenheid in de culturele uiting
- Kerk: burgers van Gods Koninkrijk in locatie Nederland: De kerk als alternatieve cultuur (Tim Keller, James Kennedy)
- een plek waar mensen God vinden: Christus centraal
- een open gemeenschap van onderlinge verbondenheid
- die veel meer dan nu actief is in de buitenwereld

De kerk van morgen in Nederland

Hoop voor de kerk

- Jezus Christus is het hoofd van de kerk
- Zijn koninkrijk is bron van inspiratie! Het evangelie is allesomvattend goed nieuws.
- Het christelijk geloof biedt innerlijke vrede en hoop, iets dat het atheïsme simpelweg nooit kan bieden
- Jezus noemt ons het zout der aarde, licht voor de wereld
- Ora et labora: Bid! En leef het evangelie!

Tot slot:

Paulus in Rom.12 (parafraze*) Dit is wat ik wil dat jullie doen, met de hulp van God: Neem je alledaagse gewone leven – je slapen, eten, werken, en alles wat daarbij komt – en zet het voor God neer als geschenk, een offer. Settle jezelf niet zo in je cultuur dat je erin past zonder er zelfs maar bij na te denken. Maar focus je aandacht op God en je zult van binnenuit veranderen. God brengt het beste in je naar boven en ontwikkelt goed gevormde volwassenheid.

*Geciteerd in Mark de Boer's 'Nooit meer evangeliseren'